

MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE SKRBI

54

1. Na temelju točke III. Odluke o objavljivanju konvencija Međunarodne organizacije rada kojih je Republika Hrvatska stranka na temelju notifikacije o sukcesiji («Narodne novine- Međunarodni ugovori» broj 6/95), Ministarstvo rada i socijalne skrbi Republike Hrvatske objavljuje tekst Konvencije o radnicima s obiteljskim obvezama.

2. Tekst Konvencije u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik glasi:

Konvencija 156

KONVENCIJA O JEDNAKIM MOGUĆNOSTIMA I JEDNAKOM TRETMANU RADNIKA I RADNICA: RADNICI S OBITELJSKIM OBVEZAMA

Opća konferencija Međunarodne organizacije rada koju je u Ženevi sazvalo Upravno vijeće Međunarodnog ureda rada, sastavši se na svom šezdeset i sedmom zasjedanju 3. lipnja 1981., i

imajući na umu Philadelphijsku deklaraciju o ciljevima i zadacima Međunarodne organizacije rada koja utvrđuje da "sva ljudska bića, bez obzira na rasu, vjeru ili spol, imaju pravo težiti materijalnom blagostanju i duhovnom razvoju u uvjetima slobode i dostojanstva, ekonomske sigurnosti i jednakih mogućnosti", i

imaju?i na umu odredbe Deklaracije o jednakim mogućnostima i tretmanu radnica i rezoluciju o planu djelovanja s ciljem promicanja jednakosti mogućnosti i tretmana radnica koje je usvojila Međunarodna konferencija rada 1975., i

imaju?i na umu odredbe međunarodnih konvencija i preporuka o radu koje imaju za cilj osiguravanje jednakost mogućnosti i tretmana radnika i radnica, a to su Konvencije i Preporuke o jednakosti plaća iz 1951., Konvencije i Preporuke o diskriminaciji u zaposlenju i zanimanju iz 1958. i Dio VIII. Preporuke o razvoju ljudskih resursa iz 1975., i

podsjeca?ući da Konvencija o diskriminaciji u zaposlenju i zanimanju iz 1958. ne obuhvaća izričito pravljenje razlike na temelju obiteljskih obveza i smatraju?i da su u tom pogledu potrebni dodatni standardi, i

imajući na umu odredbe Preporuke o radu žena s obiteljskim obvezama iz 1965. i uzimajući u obzir promjene koje su nastale od njezinog usvajanja, i

imajući na umu da su dokumente o jednakosti mogućnosti i tretmana radnika i radnica usvojili također Ujedinjeni narodi i druge specijalizirane agencije i podsjećajući posebno na četrnaesti stavak Preambule Konvencije Ujedinjenih naroda o ukidanju svih oblika diskriminacije žena iz

1979. koji ukazuje da su države stranke "svjesne da je potrebna promjena u tradicionalnoj ulozi muškaraca i žena u društvu i u obitelji kako bi se postigla puna jednakost između muškaraca i žena ", i

priznajući da problemi radnika s obiteljskim obvezama predstavljaju aspekte širih pitanja vezanih za obitelj i društvo o kojima bi trebalo voditi računa u okviru nacionalnih politika, i

uviđajući potrebu stvaranja stvarne jednakosti mogućnosti i tretmana kako između radnika i radnica s obiteljskim obvezama, tako i između tih radnika i drugih radnika, i

smatrajući da mnogi problemi s kojima se suočavaju svi radnici postaju još teži u slučaju radnika s obiteljskim obvezama i priznajući potrebu poboljšanja uvjeta takvih radnika, kako mjerama koje odgovaraju njihovim posebnim potrebama tako i mjerama utvrđenim za poboljšanje položaja radnika općenito, i

odlučivši prihvatiti određene prijedloge u vezi s jednakim mogućnostima i jednakim tretmanom radnika i radnica: radnici s obiteljskim obvezama, a što je peta točka dnevnog reda zasjedanja, i

odlučivši da ovi prijedlozi dobiju oblik međunarodne konvencije,

usvaja dvadeset i trećeg lipnja tisuću devetsto osamdeset i prve godine sljedeću konvenciju koja se naziva Konvencija o radnicima s obiteljskim obvezama iz 1981.:

Članak 1.

1. Ova Konvencija se primjenjuje na radnike i radnice s obvezama u odnosu na njihovu uzdržavanu djecu, kad takve obveze ograničavaju njihove mogućnosti pripreme za, uključanja, sudjelovanja ili napredovanja u gospodarskoj djelatnosti.

2. Odredbe ove Konvencije se također primjenjuju i na radnike i radnice s obvezama u odnosu na druge članove njihove uže obitelji kojima je očito potrebna njihova njega ili potpora, kad takve obveze ograničavaju njihove mogućnosti pripreme za, uključanja, sudjelovanja ili napredovanja u gospodarskoj djelatnosti.

3. U svrhu ove Konvencije izrazi "uzdržavano dijete" i "drugi član uže obitelji kojemu je očito potrebna njega ili potpora" označavaju osobe koje su definirane kao takve u svakoj zemlji na jedan od načina predviđenih Člankom 9. ove Konvencije.

4. Radnici iz stavaka 1. i 2. ovoga članka se u daljnjem tekstu nazivaju "radnici s obiteljskim obvezama".

Članak 2.

Ova Konvencija se primjenjuje na sve grane gospodarske djelatnosti i na sve kategorije radnika.

Članak 3.

1. Radi postizanja stvarne jednakosti u mogućnostima i tretmanu radnika i radnica, svaka članica mora postaviti kao cilj svoje nacionalne politike omogućavanje osobama s obiteljskim obvezama koje su zaposlene ili se žele zaposliti, ostvarenje njihovog prava bez diskriminacije i, u opsegu u kojem je to moguće, bez sukobljavanja njihovih radnih i obiteljskih obveza.

2. U svrhu stavka 1. ovoga članka izraz "diskriminacija" znači diskriminaciju u zaposlenju i zanimanju definiranu člancima 1. i 5. Konvencije o diskriminaciji u zaposlenju i zanimanju iz 1958.

Članak 4.

Radi postizanja stvarne jednakosti u mogućnostima i tretmanu radnika i radnica, moraju se poduzet sve mjere u skladu s nacionalnim uvjetima i mogućnostima

kako bi se radnicima s obiteljskim obvezama omogućilo ostvarenje njihovog prava na slobodan izbor zaposlenja; i

kako bi se vodilo računa o njihovim potrebama u odnosu na uvjete rada i zapošljavanja i u odnosu na socijalnu sigurnost.

Članak 5.

Moraju se nadalje poduzimati sve mjere u skladu s nacionalnim uvjetima i mogućnostima

kako bi se vodilo računa o potrebama radnika s obiteljskim obvezama na području društvenog planiranja; i

kako bi se razvile i unaprijedile društvene službe, javne ili privatne, kao što su službe i ustanove za brigu o djeci i obitelji.

Članak 6.

Nadležne vlasti i tijela u svakoj zemlji moraju poduzeti odgovarajuće mjere za promicanje informiranja i obrazovanja koje bi omogućilo u javnosti šire poimanje načela jednakosti u mogućnostima i tretmanu radnika i radnica, te problema radnika s obiteljskim obvezama, kao i stvaranje takovog javnog mijenja koje bi pridonijelo rješavanju tih problema.

Članak 7.

Moraju se poduzeti sve mjere u skladu s nacionalnim uvjetima i mogućnostima, uključujući mjere na području profesionalne orijentacije i izobrazbe, kojima bi se omogućilo radnicima s obiteljskim obvezama da postanu i ostanu sastavni dio radne snage, te da ponovno postanu dio radne snage nakon odsutnosti uzrokovane tim obvezama.

Članak 8.

Obiteljske obveze ne smiju, kao takve, predstavljati opravdani razlog za prestanak radnog odnosa.

Članak 9.

Odredbe ove Konvencije se mogu primjenjivati kroz zakone i druge propise, kolektivne ugovore, pravilnike o radu, arbitražne i sudske odluke ili kombinacijom ovih načina, ili na bilo koji drugi prikladan način u skladu s nacionalnom praksom i vodeći računa o nacionalnim uvjetima.

Članak 10.

1. Odredbe ove Konvencije se mogu primjenjivati postepeno ako je to nužno, uzimajući u obzir nacionalne prilike: uz uvjet da se odabrane mjere provedbe moraju primijeniti u svakom slučaju na sve radnike obuhvaćene Člankom 1., stavkom 1.

2. Svaka članica koja ratificira ovu Konvenciju mora naznačiti u svom prvom izvješću o primjeni Konvencije koje se podnosi na temelju Članka 22. Statuta Međunarodne organizacije rada namjerava li i kako iskoristiti mogućnost iz stavka 1. ovog članka, i u naknadnim izvješćima navesti u kojem se opsegu primjenjivala ili u kojem se opsegu predlaže primjena Konvencije u tom pogledu.

Članak 11.

Organizacije poslodavaca i radnika imaju pravo sudjelovati, na način primjeren nacionalnim uvjetima i praksi, u izradi i provedbi mjera namijenjenih provođenju odredaba ove Konvencije.

Članak 12.

Formalne ratifikacije ove Konvencije priopćavaju se glavnom ravnatelju Međunarodnog ureda rada radi registracije.

Članak 13.

1. Ova Konvencija obvezuje samo one članice Međunarodne organizacije rada čije su ratifikacije registrirane kod glavnog ravnatelja.

2. Ona stupa na snagu dvanaest mjeseci od datuma kada su kod glavnog ravnatelja registrirane ratifikacije dviju članica.

3. Nakon toga, ova Konvencija stupa na snagu u odnosu na svaku članicu dvanaest mjeseci nakon datuma registracije njene ratifikacije.

Članak 14.

1. Članica koja je ratificirala ovu Konvenciju može je otkazati nakon proteka razdoblja od deset godina od datuma kada je Konvencija stupila na snagu, aktom kojeg dostavlja glavnom ravnatelju Međunarodnog ureda rada radi registracije. Otkaz počinje djelovati godinu dana nakon datuma kada je registriran.

2. Svaka članica koja je ratificirala ovu Konvenciju, i koja u roku od godine dana nakon proteka razdoblja od deset godina iz prethodnog stavka ne otkáže Konvenciju prema odredbi ovoga članka, bit će obvezana za još jedno razdoblje od deset godina i može otkazati Konvenciju po proteku svakog novog razdoblja od deset godina prema uvjetima predviđenim u ovome članku.

Članak 15.

1. Glavni ravnatelj Međunarodnog ureda rada obavještava sve članice Međunarodne organizacije rada o registraciji svih ratifikacija ili otkaza što su mu priopćile članice Organizacije.

2. Obavještavajući članice Organizacije o registraciji posljednje dostavljene mu ratifikacije koja je potrebna da ova Konvencija stupi na snagu, glavni ravnatelj će upozoriti članice Organizacije na dan kada Konvencija stupa na snagu.

Članak 16.

Glavni ravnatelj Međunarodnog ureda rada priopćava glavnom tajniku Ujedinjenih naroda radi registracije u skladu sa Člankom 102. Povelje Ujedinjenih naroda potpune podatke o svim ratifikacijama i aktima o otkazivanju što ih je registrirao u skladu s odredbama prethodnih članaka.

Članak 17.

Kada to bude smatralo potrebnim, Upravno vijeće Međunarodnog ureda rada podnijet će Općoj konferenciji izvješće o primjeni ove Konvencije i razmotrit će potrebu uvrštavanja pitanja njene potpune ili djelomične revizije na dnevni red Konferencije.

Članak 18.

1. Ako Konferencija usvoji novu konvenciju koja bi ovu Konvenciju revidirala u cijelosti ili djelomično, tada, ukoliko se novom konvencijom ne odredi drukčije:

ratifikacija nove revidirajuće konvencije od strane članice *ipso iure* znači otkazivanje ove Konvencije bez obzira na odredbu Članka 14., ako, i kada nova revidirajuća konvencija stupi na snagu;

od datuma kada nova revidirajuća konvencija stupi na snagu ova Konvencija prestaje biti otvorena za ratifikaciju članicama.

2. Ova Konvencija u svakom slučaju ostaje na snazi u sadašnjem obliku i sadržaju za one članice koje su je ratificirale, a koje nisu ratificirale novu revidirajuću konvenciju.

Članak 19.

Engleski i francuski tekst ove Konvencije jednako su vjerodostojni.

Convention No. 156

CONVENTION CONCERNING EQUAL OPPORTUNITIES AND EQUAL TREATMENT FOR MEN AND WOMEN WORKERS: WORKERS WITH FAMILY RESPONSIBILITIES

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office and having met in its Sixty-seventh Session on 3 June 1981, and

Noting the Declaration of Philadelphia concerning the Aims and Purposes of the International Labour Organisation which recognises that "all human beings, irrespective of race, creed or sex, have the right to pursue their material well-being and their spiritual development in conditions of freedom and dignity, of economic security and equal opportunity", and

Noting the terms of the Declaration on Equality of Opportunity and Treatment for Women Workers and of the resolution concerning a plan of action with a view to promoting equality of opportunity and treatment for women workers, adopted by the International Labour Conference in 1975, and

Noting the provisions of international labour Conventions and Recommendations aimed at ensuring equality of opportunity and treatment for men and women workers, namely the Equal Remuneration Convention and Recommendation, 1951, the Discrimination (Employment and Occupation) Convention and Recommendation, 1958, and Part VIII of the Human Resources Development Recommendation, 1975, and

Recalling that the Discrimination (Employment and Occupation) Convention, 1958, does not expressly cover distinctions made on the basis of family responsibilities, and considering that supplementary standards are necessary in this respect, and

Noting the terms of the Employment (Women with Family Responsibilities) Recommendation, 1965, and considering the changes which have taken place since its adoption, and

Noting that instruments on equality of opportunity and treatment for men and women have also been adopted by the United Nations and other specialised agencies, and recalling, in particular, the fourteenth paragraph of the Preamble of the United Nations Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women, 1979, to the effect that States Parties are " aware

that a change in the traditional role of men as well as the role of women in society and in the family is needed to achieve full equality between men and women", and

Recognising that the problems of workers with family responsibilities are aspects of wider issues regarding the family and society which should be taken into account in national policies, and

Recognising the need to create effective equality of opportunity and treatment as between men and women workers with family responsibilities and between such workers and other workers, and

Considering that many of the problems facing all workers are aggravated in the case of workers with family responsibilities and recognising the need to improve the conditions of the latter both by measures responding to their special needs and by measures designed to improve the conditions of workers in general, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to equal opportunities and equal treatment for men and women workers: workers with family responsibilities, which is the fifth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts this twenty-third day of June of the year one thousand nine hundred and eighty-one, the following Convention, which may be cited as the Workers with Family Responsibilities Convention, 1981:

Article 1

1. This Convention applies to men and women workers with responsibilities in relation to their dependent children, where such responsibilities restrict their possibilities of preparing for, entering, participating in or advancing in economic activity.
2. The provisions of this Convention shall also be applied to men and women workers with responsibilities in relation to other members of their immediate family who clearly need their care or support, where such responsibilities restrict their possibilities of preparing for, entering, participating in or advancing in economic activity.
3. For the purposes of this Convention, the terms "dependent child" and "other member of the immediate family" who clearly needs care or support mean persons defined as such in each country by one of the means referred to in Article 9 of this Convention.
4. The workers covered by virtue of paragraphs 1 and 2 of this Article are hereinafter referred to as "workers with family responsibilities".

Article 2

This Convention applies to all branches of economic activity and all categories of workers.

Article 3

1. With a view to creating effective equality of opportunity and treatment for men and women workers, each Member shall make it an aim of national policy to enable persons with family responsibilities who are engaged or wish to engage in employment to exercise their right to do so without being subject to discrimination and, to the extent possible, without conflict between their employment and family responsibilities.
2. For the purposes of paragraph 1 of this Article, the term "discrimination" means discrimination in employment and occupation as defined by Articles 1 and 5 of the Discrimination (Employment and Occupation) Convention, 1958.

Article 4

With a view to creating effective equality of opportunity and treatment for men and women workers, all measures compatible with national conditions and possibilities shall be taken-

- (a) to enable workers with family responsibilities to exercise their right to free choice of employment; and
- (b) to take account of their needs in terms and conditions of employment and in social security.

Article 5

All measures compatible with national conditions and possibilities shall further be taken-

- (a) to take account of the needs of workers with family responsibilities in community planning; and
- (b) to develop or promote community services, public or private, such as child-care and family services and facilities.

Article 6

The competent authorities and bodies in each country shall take appropriate measures to promote information and education which engender broader public understanding of the principle of equality of opportunity and treatment for men and women workers and of the problems of workers with family responsibilities, as well as a climate of opinion conducive to overcoming these problems.

Article 7

All measures compatible with national conditions and possibilities, including measures in the field of vocational guidance and training, shall be taken to enable workers with family responsibilities to become and remain integrated in the labour force, as well as to re-enter the labour force after an absence due to those responsibilities.

Article 8

Family responsibilities shall not, as such, constitute a valid reason for termination of employment.

Article 9

The provisions of this Convention may be applied by laws or regulations, collective agreements, works rules, arbitration awards, court decisions or a combination of these methods, or in any other manner consistent with national practice which may be appropriate, account being taken of national conditions.

Article 10

1. The provisions of this Convention may be applied by stages if necessary, account being taken of national conditions: Provided that such measures of implementation as are taken shall apply in any case to all the workers covered by Article 1, paragraph 1.
2. Each Member which ratifies this Convention shall indicate in the first report on the application of the Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation in what respect, if any, it intends to make use of the faculty given by paragraph 1 of this Article, and shall state in subsequent reports the extent to which effect has been given or is proposed to be given to the Convention in that respect.

Article 11

Employers and workers; organisations shall have the right to participate, in a manner appropriate to national conditions and practice, in devising and applying measures designed to give effect to the provisions of this Convention.

Article 12

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 13

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.
2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.
3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratifications has been registered.

Article 14

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an Act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation should not take effect until one year after the date on which it is registered.
2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 15

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.
2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 16

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 17

At such times as may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 18

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides:
 - a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall ipso jure involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 14 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 19

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

Klasa: 910-01/99-01/177
Urbroj: 524-02/3-00-53
Zagreb, 10. veljače 2000.

Ministar rada i socijalne skrbi
Davorko Vidović, v. r.